

UNIVERSITATEA DE STUDII EUROPENE DIN MOLDOVA

**ȘCOALA DOCTORALĂ ȘTIINȚE JURIDICE ȘI RELAȚII
INTERNAȚIONALE**

Cu titlu de manuscris

C.Z.U.: 343.1+343.3(043.2)

GROPA Maxim

**REGLEMENTĂRI PROCESUALE PENALE PRIVIND ACȚIUNILE
PREMERGĂTOARE ȘI URMĂRIREA PENALĂ ÎN CAZUL
INFRAȚIUNILOR DE CRIMINALITATE ORGANIZATĂ**

**SPECIALITATEA ȘTIINȚIFICĂ
554.03 – Drept procesual penal**

Rezumatul tezei de doctor în drept

CHIȘINĂU, 2024

Teza a fost elaborată în cadrul Școlii Doctorale „Științe Juridice și Relații Internaționale a Universității de Studii Europene din Moldova”.

Conducător științific:

PÂNTEA Andrei, dr., conf. univ., Academia „Ștefan cel Mare” a MAI.

Comisia de susținere publică a tezei de doctor în drept:

1. **Președinte - SEDLEȚCHI Iurie**, profesor universitar, doctor în drept, Universitatea de Studii Europene din Moldova;
2. **Conducător științific - PÂNTEA Andrei**, conferențiar universitar, doctor în drept, Academia „Ștefan cel Mare” a MAI;
3. **Referent oficial - CUȘNIR Valeriu**, profesor universitar, doctor habilitat în drept, Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice;
4. **Referent oficial - VÎZDOAGĂ Tatiana**, conferențiar universitar, doctor în drept, Universitatea de Stat din Moldova;
5. **Referent oficial - ROMAN Dumitru**, conferențiar universitar, doctor în drept, Universitatea de Stat din Moldova.

Susținerea va avea loc la 17.05.2024, ora 12:00, în cadrul Universității de Studii Europene din Moldova, str. Iablocikin nr. 2/1, mun. Chișinău, Republica Moldova, aud.200A.

Teza de doctor și rezumatul pot fi consultate la Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Biblioteca Universității de Studii Europene din Moldova și pe pagina web a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare: (<http://cnaa.md>).

Rezumatul a fost expediat la 04 aprilie 2024.

Președinte al Comisiei de susținere publică:

SEDLEȚCHI Iurie, Dr., prof. univ.

Conducător de doctorat:

PÂNTEA Andrei, Dr., conf. univ.

Autor:

GROPA Maxim

CUPRINS:

1. REPERE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII	4
2. CONȚINUTUL TEZEI	11
3. CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI	24
BIBLIOGRAFIE	35
LISTA PUBLICAȚIILOR LA TEMA TEZEI	36
ADNOTARE	37
FOAIA PRIVIND DATELE DE TIPAR	40

1. REPERE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII

Actualitatea și importanța temei abordate. Criminalitatea organizată reprezintă un fenomen antisocial care, folosind globalizarea ca pe o pistă de decolare, a atins o dezvoltare ce pune în pericol securitatea atât națională, cât și mondială. Globalizarea și deschiderea hotarelor au determinat extinderea acestui flagel la nivel mondial, facilitează creșterea diferitor tipuri de trafic, precum cel de arme, de persoane, de droguri etc. Progresul tehnico-științific și folosirea de către crima organizată a tehnologiilor avansate și, din cauza vulnerabilității socio-economice, a unor resurse umane dintre cele mai competente, a făcut-o stăpână peste multe sfere de activitate.

Privită în ansamblu, criminalitatea organizată există ca o lume paralelă. Asemenea unei căpușe, ea „suge” dividende și venituri din activitățile profitabile desfășurate ilegal sau la limita legalității. Unde este cerere de astfel de activități, acolo este și crima organizată.

Deci, principalul scop al criminalității organizate sunt profiturile economice obținute pe cale ilegală și consolidarea influenței sale. Criminalitatea organizată astăzi se extinde, îndeosebi, asupra resurselor publice, de aceea pericolul dezvoltării ei a pus pe gânduri societatea. Coruperea guvernelor, a politicienilor, implicarea prin firme controlate de membrii grupărilor criminale în diferite proiecte economice susținute de stat sunt principalele tendințe ale criminalității organizate, pe lângă preocupările criminale clasice. Bani mari, modalitate de obținere rapidă a acestora și fără implicare directă este deviza care unește lumea criminală organizată.

Reușita organizațiilor criminale se datorează structurii lor ierarhice, executării cu strictețe a legilor criminale nescrise și respectării tradițiilor hoșești. Mai mult ca atât, obținerea prin orice metode a scopului criminal, inclusiv prin aplicarea constrângerii și violenței, până la lichidarea persoanelor incomode, întărește influența acestor organizații, băgând frica în societate.

Încadrarea temei în preocupările naționale și internaționale. Criminalitatea organizată reprezintă o amenințare majoră la adresa securității cetățenilor din întreaga UE. Tot mai multe grupuri de criminalitate organizată își desfășoară activitatea pe teritoriul Uniunii. Ele generează profituri uriașe și le utilizează pentru a investi în alte activități infracționale sau pentru a se infiltra în economia legală. Amenințările transnaționale și modurile de operare în continuă evoluție ale grupurilor infracționale organizate care își desfășoară activitatea offline și online necesită un răspuns coordonat, mai bine orientat și adaptat. Deși în prima linie în lupta împotriva criminalității organizate se află autoritățile naționale care își desfășoară activitatea la fața locului, acțiunea la nivelul Uniunii și parteneriatele mondiale sunt esențiale pentru a asigura o cooperare eficace și schimburi de date, de informații și de cunoștințe între autoritățile naționale, sprijinite de un cadru comun de drept penal și de mijloace financiare eficace. În plus, criminalitatea organizată este emblematică pentru legătura dintre securitatea internă și cea externă. Pentru a

aborda această provocare transnațională, este nevoie de un angajament internațional în ceea ce privește combaterea criminalității organizate, inclusiv de măsuri suplimentare de dezvoltare a parteneriatelor și a cooperării cu țările din imediata vecinătate și din afara acesteia, obiective stipulate atât în Strategia UE de combatere a criminalității organizate 2021-2025,[2] cât și în Programul național de prevenire și combatere a criminalității pentru anii 2022-2025.[5]

În baza ultimelor rapoarte referitoare la punerea în aplicare a Acordului de Asociere dintre RM-UE, Guvernul a fost îndemnat să-și intensifice lupta împotriva corupției, împotriva spălării banilor, a contrabandei cu arme, criminalității organizate și dezmembrarea acestora, inclusiv a traficului de persoane. Mai mult, Acordul de Asociere dintre RM-UE trasează un șir de priorități ce vizează prevenirea și combaterea criminalității și anume:

- prin elaborarea unui document de politici nou și cuprinzător privind prevenirea și combaterea criminalității organizate;

- crearea și consolidarea efectivă a unui sistem paralel de investigații financiare axat pe identificarea, înghețarea și confiscarea activelor generate de criminalitatea organizată;

- dezvoltarea unui sistem eficient de cooperare cu Europol, Eurojust și alți parteneri internaționali în ceea ce privește investigarea grupurilor de criminalitate organizată, identificarea, înghețarea și confiscarea activelor generate de criminalitatea organizată și aflate în străinătate;

- raționalizarea pentru a asigura cea mai eficientă repartizare a competențelor în materie de infracțiuni fiscale și economice între diferitele autorități;

- consolidarea participării autorităților moldovenești la Proiectul de analiză a criminalității organizate din Europa de Est (EEOC);

- dezvoltarea capacităților și aptitudinilor Centrului de expertiză judiciară și criminalistică în conformitate cu standardele și bunele practici europene la nivel local și național.

[5]

Așadar, criminalitatea organizată - o lume paralelă cu propria sa polarizare socială, cu limbajul și legile sale, cu conducerea și membrii săi poate să existe doar în societăți unde legea nu funcționează, unde crima ia locul legalității, unde dezvoltarea societății nu se bazează pe principii democratice, iar corupția și fărâdelegile sunt la ele acasă.

Clandestinitatea, susținerea reciprocă a organizațiilor criminale în contextul globalizării și caracterul lor transfrontalier fac imposibilă orice încercare a instrumentelor naționale de a preveni și contracara fenomenul dat. Anume această circumstanță m-a determinat ca în urma cercetării efectuate în prezenta lucrare să identific mecanisme viabile de prevenire și combatere a criminalității organizate, să propun instrumente inedite menite să amelioreze situația în domeniul cercetat, contribuind astfel la îmbunătățirea cadrului normativ național. Studiul respectiv este dictat și de necesitatea îmbunătățirii practicii judiciare la compartimentul investigării infracțiunilor de

criminalitate organizată, fiind conceput ca un reper practico-științific pentru activitatea profesională a judecătorilor, procurorilor și organului de urmărire penală.

Practica judiciară a Republicii Moldova dispune de experiența investigării infracțiunilor de criminalitate organizată, materializată prin condamnarea organizatorului și conducătorului organizației criminale „Machena” și a unor conducători ai grupărilor criminale din subordine. Asistăm însă în continuare la restartarea activității prejudiciabile a organizației criminale nominalizate *supra*, care învăță rapid din greșelile comise, puterea acțiunilor ei în prezent fiind și mai devastatoare, competențele sale diversificându-se activ și în afara teritoriului Republicii Moldova, prin comiterea diferitor infracțiuni și legalizarea veniturilor obținute pe cale criminală.

Anume impactul asupra securității naționale și lipsa mecanismelor inovative capabile să combată acest fenomen face atractivă sfera dată de cercetare.

Suprafața mică a țării în care trăim, densitatea populației și specificul geo-cultural în paralel cu sărăcia, existența unor zone teritoriale necontrolate de stat, lupta permanentă a clanurilor politice dirijate de marile puteri ale lumii și interesele lor geopolitice conduc la dezvoltarea factorului criminal, folosirea acestuia drept mecanism de influență și de realizare a scopurilor sale criminale.

Este important că această modalitate de interacțiune a fost identificată, stabilindu-se că fenomenul dat poate fi contracarat doar prin instrumente internaționale, viabile datorită imposibilității de a influența mersul investigărilor efectuate la nivel local, mecanismelor sale coercitive capabile să reacționeze prompt și în timp real, precum și a unei legislații naționale procesuale perfect raliată la standardele internaționale în acest sens.

Un plus de valoare au conferit cercetării contribuțiile teoretice pe care s-a fundamentat autorul, folosind în lucrare părerile și pozițiile savanților atât autohtoni, cât și străini, care în activitatea sa au cercetat problema vizată, și anume:

- La nivel național, de remarcate sunt lucrările autorilor: V. Cușnir, M. Gheorghiuță, Ig. Dolea, Iu. Sedlețchi, A. Pântea, S. Crîjanovschi, D. Roman, T. Vîzdoagă, D. Postovan, S. Pântea, A. Cuciurcă, S. Brînză, S. Doraș, D. Obadă, T. Osoianu, D. Ostavciuc, S. Carp, O. Bejan, V. Ursu, F. Sterschi, Ig. Ciobanu, A. Donciu, M. Braloștițianu, A. Corîștin, A. Gumenco, V. Jitariuc, V. Telipan, A. Cazacicov, G. Cristea, M. Grama, M. Bodean, V. Stati, R. Cojocar, D. Sîrcu, A. Pungă, Al. Pareniuc, M. Grama, V. Sîli, O. Balan, V. Bujor, Gh. Gladchi, I. Larii, B. Glavan, C. Nistorescu, A. Mariș, N. Dodescu, L. Spînu (Dumneanu), Ș. Stamat, A. Spoială, R. Condrat, D. Vasiloi, V. Untilă, L. Boliuh, M. Chirilă, V. Sereda, V. Toncoglaz și alții.

- La nivel internațional, o contribuție plauzibilă au avut-o autorii: V. Școlinîi, L. Kovesi, I. Tucmuruz, D. Miclea, A. Andreescu, N. Radu, M. Atanasiu, L. Stăncilă, K.V. Putuliko, I.V. Godunov, T. Rodionova, O.D. Juc, V.A. Jbankov, A.V. Tabakov, V.V. Romaniuc, A.V.

Butîrscăia, A.M. Mirande, C. Klockars, D. Baci, S. Rădulescu, V. Teodorescu, C. Voicu, L. Iamandi, N. Ghinea, N. Neagu, Gh. Marcoci, Gh. Mocuța, C. Olaru, I. Dascălu, C. Ștefan, C. Țone, M. Surduleac, Gh. Mateuț, V. Petrescu, E. Ștefăroi, V. Bercheșan, C. Pletea, C. Romano, B. Tinebra, G. Centonze, A. Borrelli, G. Ferrajoli, N. Carpov, A.I. Alexandrov, T. Amza, I. Pitulescu, G. Olteanu, A. Iacob, M. Gorunescu, B. Dragomirescu, T. Georgiana, M. Constantinescu, A. Boro, I. Rusu, Gh. Mateuț, A.Popa, C. Popa, V. Patriciu, I. Vasu, G. Șerban, N. Volonciu, Jean Ziegler, S. Ponamareov, I. Crîlov, N. Abdulaeva, A. Metelev, Iu. Alexandrov și alții.

Scopul și obiectivele cercetării. Scopul lucrării constă în cercetarea multiaspectuală a instituției criminalității organizate, stabilirea criteriilor din perspectiva îmbunătățirii actului justițiar legat de investigarea infracțiunilor de criminalitate organizată, precum și elaborarea unor recomandări de ordin științifico-practic și legislativ de perfectare a cadrului normativ național. Această perfectare este determinată de schimbările permanente ce au loc în modul de acțiune al organizațiilor criminale, de varietatea manifestărilor dictate de dezvoltarea continuă a globalizării și caracterului transfrontalier. Concluzia că fenomenul criminalității organizate poate fi eradicat doar prin instrumente internaționale de reacționari și cercetare determină necesitatea unificării cadrului procesual penal comunitar și cel al țărilor în curs de aderare.

În vederea realizării scopului propus au fost identificate următoarele obiective:

- analiza literaturii de specialitate la tema investigării infracțiunilor de criminalitate organizată;
- analiza acțiunilor premergătoare și a acțiunilor de urmărire penală caracteristice investigării infracțiunilor de criminalitate organizată;
- îmbunătățirea activității de planificare a acțiunilor de urmărire penală la investigarea infracțiunilor de criminalitate organizată;
- rezolvarea practică a problemelor cu care se confruntă organele de drept la aplicarea măsurilor speciale de investigații și specifice de prevenire și combatere a criminalității organizate;
- adaptarea măsurilor specifice de prevenire și combatere a criminalității organizate normelor procesuale în vederea îmbunătățirii cadrului legal;
- identificarea instrumentelor procesuale inovative în vederea prevenirii și combaterii criminalității organizate;
- stabilirea unui climat procesual penal confortabil făptuitorului ce și-a exprimat acordul de a colabora cu organul de urmărire penală în descoperirea întregii rețele criminale;
- identificarea lacunelor procesuale la aplicarea protecției persoanelor ce au colaborat cu organul de urmărire penală;

- stabilirea mecanismelor necesare la îmbunătățirea aplicării legislației internaționale și naționale în contextul cooperării juridice internaționale în materie penală la investigarea infracțiunilor de criminalitate organizată;

- perfecționarea cadrului normativ procesual la compartimentul supus cercetării și elaborarea propunerilor de lege-ferenda.

Ipoteza cercetării. Perfecționarea cadrului legal procesual penal la compartimentul examinării sesizării, statutului ofițerului de investigații, activității speciale de investigații, precum și protecției martorilor și altor participanți la procesul penal va contribui la îmbunătățirea actului de justiție și a urmăririi penale, va elimina aspectele birocratice ale procesului și va determina o conduită procesuală îndreptată spre examinarea cauzelor penale obiectiv, multilateral și sub toate aspectele, într-un termen rezonabil, astfel încât masa probatorie acumulată să corespundă criteriilor legalității. Instrumentele inovative propuse, așa cum încadrarea controlată în grupul sau organizația criminală, infracțiunea/contravenția controlată și mandatul de securitate națională vor oferi o plus valoare paletelor procesuale existente și va dinamiza investigarea infracțiunilor de criminalitate organizată. Cooperarea juridică internațională în materie penală trebuie să identifice instrumente viabile aplicate într-un sistem procesual unic comunitar menite să combată criminalitatea organizată.

Sinteza metodologiei de cercetare și justificarea metodelor de cercetare alese. Pentru realizarea scopului și atingerea obiectivelor studiului, au fost folosite mai multe metode de cercetare, și anume:

- metoda calitativă (utilizată ca metodă de anchetă pentru a înțelege fenomenul criminalității organizate și a procesului de investigare, pentru identificarea modului în care oamenii gândesc și simt);
- metoda cantitativă (utilizată pentru a trage concluzii în baza observațiilor logice și statistice);
- metoda comparativă (bazată pe analiza materialelor științifice cu privire la conceptele de crimă organizată, de grup/organizație criminală, studierea legislației procesuale penale ale statelor lumii sub aspectul investigării infracțiunilor de criminalitate organizată);
- metoda analitică (ce include argumentarea problematicii abordate prin metodele unei demonstrații temeinice și consecvente);
- metoda istorico-juridică (utilizată pentru studierea evoluției cadrului normativ în raport cu investigarea infracțiunilor de criminalitate organizată);

- metoda sistemică (utilizată pentru determinarea elementelor globale în raport cu locul investigării infracțiunilor de criminalitate organizată în sistemul de drept național și internațional);
- metoda interpretării literare (folosită la cercetarea sensului sintactic al cuvintelor, expresiilor, termenilor);
- metoda statistică (utilizată în procesul analizei și comparării dinamicii dezvoltării caracterului infracțional al criminalității organizate);
- metoda prospectivă (implicată în procesul stabilirii celor mai optime căi de ameliorare a cadrului normativ național în domeniul investigării infracțiunii de criminalitate organizată).

Metodologia de cercetare a vizat analiza și expertiza normelor procesuale penale actuale, în coraport cu legislația altor state, cum ar fi România, Italia, Ucraina, Federația Rusă, precum și a surselor doctrinare în materie, fapt care a contribuit la desprinderea și formularea unor teze științifice relevante.

Totodată, metodologia aplicată a permis localizarea și delimitarea problemei cercetate, colectarea de date importante pentru a genera ipoteze care sunt testate și analizate în lucrare. Aceasta a ajutat la luarea, în consecință, a celei mai judicioase decizii pentru studiul de caz propus care va fi expus în următoarele capitole.

De asemenea, în vederea expunerii obiectului tematicii cercetate, a fost îmbinată doctrina cu practica existentă și cu baza legislativă, fiind studiate lucrări științifice, publicații, și norme legislative.

Noutatea științifică a rezultatelor obținute. Lucrarea reprezintă o cercetare complexă a problemelor teoretico-practice privind investigarea infracțiunilor de criminalitate organizată. Noutatea și originalitatea științifică a prezentei teze constă în efectuarea unui studiu doctrinal și practic autohton asupra modalităților moderne de investigare a infracțiunilor de criminalitate organizată, cu specificarea naturii și esenței juridice a fenomenului și reliefarea aspectelor distinctive, identificarea mecanismelor procesuale eficiente de prevenire și combatere a crimei organizate.

Cercetarea evolutivă, comparativă și juridico-penală, precum și experiența personală acumulată în activitatea de peste 18 ani de investigare a infracțiunilor de criminalitate organizată și a celor ce atentează asupra securității naționale în calitate de procuror, permite înaintarea unor recomandări de ameliorare a cadrului normativ procesual național la compartimentele:

- examinarea sesizării despre comiterea infracțiunii (acțiunile premergătoare/mandatul de securitate națională);
- planificarea și efectuarea acțiunilor de urmărire penală;

- codificarea prevederilor procesuale ce țin de protecția martorilor și a altor participanți la proces;

- autorizarea și efectuarea măsurilor speciale de investigații, precum și completarea activității speciale de investigații cu instrumente noi cum ar fi încadrarea controlată în grupul sau organizația criminală, infracțiunea/contravenția controlată.

Problema științifică soluționată constă în identificarea unor instrumente eficiente și prompte de investigare a infracțiunilor de criminalitate organizată, ținând cont de caracterul transfrontalier al fenomenului cercetat și elaborarea mecanismelor globale, regionale și subregionale de prevenire și combatere a acestuia, prin unificarea legislației procesuale comunitare și a țărilor în curs de aderare la UE în vederea înlăturării impedimentelor de reacționare rapidă și investigare „fără hotare” a infracțiunilor de criminalitate organizată.

Importanța teoretică și valoarea aplicativă a lucrării rezidă în faptul că studiul, fiind bine sistematizat și documentat, oferă soluții și modalități teoretico-practice prețioase de investigare a infracțiunilor de criminalitate organizată. Lucrarea evidențiază unele probleme curente și de viitor care pot apărea în practica de aplicare a legii procesuale penale, dar și a modalităților de soluționare a acestora.

Valoarea aplicativă a cercetării constă în expunerea materialului doctrinar, identificarea problematicii procesuale și formularea recomandărilor practice de soluționare a unor situații incerte în cadrul investigării infracțiunilor de criminalitate organizată, precum și prezentarea propunerilor de modificare a legislației în acest sens.

Rezultatele cercetării, concluziile și recomandările definitive pot fi utilizate în activitatea practicienilor implicați nemijlocit în procesul de prevenire și combatere a infracționalității organizate, în procesul de cercetare pentru formarea așternutului doctrinal, precum și la instruirea studenților instituțiilor de învățământ superior în calitate de material didactic. Propunerile de armonizare a legislației procesuale vor fi utile pentru perfecționarea cadrului normativ autohton.

Aprobarea rezultatelor cercetării. Rezultatele cercetării au fost reflectate în nouă publicații științifice și au constituit subiect de discuție în cadrul următoarelor conferințe naționale și internaționale:

- Conferința internațională a doctoranzilor în drept. Ediția 13, Timișoara, 25 iunie 2021;
- Conferința internațională „Promotion of Social and Economic Values in the Context of European Integration 4th International Conference”. Chișinău, 3-4 decembrie 2021, Republica Moldova 2021;
- Conferința internațională „Promotion of Social and Economic Values in the Context of European Integration”. Chișinău, 2-3 decembrie 2022, Republica Moldova 2022;

- Conferința internațională „Promotion of Social and Economic Values in the Context of European Integration”. Chișinău, 1-2 decembrie 2023, Republica Moldova 2023;
- Conferința științifico-practică națională „Mandatul de securitate: probleme actuale de interpretare, legislație și practică”. Chișinău, 2020;
- Conferința practico-științifică interuniversitară a tinerilor cercetători ”Formele de colaborare a făptuitorului cu statul”. Chișinău, Republica Moldova, 27 aprilie 2021.

Volumul și structura tezei: text de bază 183 pagini, adnotare în limbile română, engleză și rusă, lista abrevierilor, introducere, patru capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografia din 220 titluri declarația privind asumarea răspunderii și curriculum vitae al doctorandului.

Cuvinte-cheie: organizație criminală, grup criminal organizat, fenomenul criminalității organizate, criminalitate organizată, infiltrare controlată, infracțiune controlată, mandat de securitate națională, securitate națională.

2. CONȚINUTUL TEZEI

În esența sa, Introducerea reprezintă în sine “cartea de vizită” a lucrării și argumentul opțiunii pentru tema propusă spre cercetare.

Introducerea este expusă în următoarele subpuncte: 1) actualitatea și importanța temei abordate, 2) scopul și obiectivele cercetării, 3) ipoteza de cercetare, 4) sinteza metodologiei de cercetare și justificarea metodelor de cercetare alese, 5) noutatea științifică a rezultatelor obținute, 6) problema științifică soluționată, 7) importanța teoretică și valoarea aplicativă a lucrării, 8) aprobarea rezultatelor cercetării, 9) sumarul compartimentelor tezei.

Capitolul I, intitulat „Abordări conceptuale aferent investigării infracțiunilor de criminalitate organizată” cuprinde trei paragrafe: 1.1. Analiza materialelor științifice din domeniul cercetat, realizate în Republica Moldova; 1.2. Analiza materialelor științifice publicate la tema lucrării în România și alte state; 1.3. Concluzii la Capitolul I.

Capitolul dat include o analiză amplă a literaturii de specialitate la compartimentul supus cercetării. În cadrul studiului au fost folosite instrumente în vederea colectării datelor, formularea și răspunsul la întrebări pentru a ajunge la concluzii printr-o analiză sistematică și teoretică aplicată studiului investigării infracțiunilor de criminalitate organizată.

Folosind o varietate de proceduri, cercetarea temei este stimulată pentru a găsi adevărul care nu a fost definit sau studiat în profunzime, datorită dezvoltării în continuu a fenomenului criminalității organizate, pentru a obține concluzii fiabile. De asemenea, în vederea expunerii obiectului tematicii cercetate, a fost îmbinată doctrina cu practica existentă.

În ciuda faptului că criminologia în ansamblu a acumulat anumite materiale empirice și teoretice privind problemele de combatere a activităților organizațiilor criminale, însă nu s-a acordat suficientă atenție metodologiei de investigare a infracțiunilor nominalizate, o serie de probleme nu au fost încă dezvoltate din punct de vedere teoretic și normativ, deși fundamentele, fără îndoială, au fost cimentate de eforturile multor cercetători în cadrul analizei criminalistice, de drept penal și procedură penală.

Totodată, trebuie menționat că o analiză a surselor științifice a evidențiat absența unor studii monografice actuale privind problemele de investigare a infracțiunilor de criminalitate organizată. De asemenea, nu există recomandări pentru activitatea practică a procurorilor, ofițerilor de urmărire penală și altor oficiali ai legii. Astfel, fără a diminua importanța cercetărilor științifice existente, observăm că această temă complexă și multiaspectuală este încă departe de a fi pe deplin rezolvată, ceea ce subliniază insuficiența sa și necesitatea dezvoltării studiului detaliat al acestei probleme.

Societatea modernă, în zilele noastre, tot mai tare este amenințată de un fenomen care atentează asupra securității naționale, manifestându-se sub o nouă concepție și având o amploare internațională denumită criminalitatea organizată.

Acest fenomen, datorită disciplinei interioare, bazată pe subordonarea ierarhică s-a dezvoltat vertiginos, stăpânind în mare parte societatea. Este o lume paralelă, care datorită posibilităților financiare obținute pe cale criminală domină omenirea. Această lume paralelă are regulile/norme sale, care nu sunt codificate, dar respectate și executate în volum deplin de către membrii acesteia, fapt care determină reușita în acțiuni a conducătorilor organizațiilor criminale. Devotamentul dat este determinat de apartenența la idealurile lumii criminale, frică, dorință de a se îmbogăți rapid și fără a depune careva efort.

Criminalitatea organizată se dezvoltă mai bine în țările sărace și în curs de dezvoltare, datorită polarizării societății, (sărac/bogat), posibilității coruperii păturii politice și obținerii dividendelor prin legalizarea veniturilor ilegale în țările dezvoltate.

Deci, asistăm la obținerea de către fenomenul criminalității organizate a unui caracter transfrontalier, fapt ce pune în pericol dezvoltarea normală a statelor la nivel internațional, mărindu-și totodată membrii organizațiilor criminale, care au ca scop subminarea puterii de stat și obținerea ilegală a mijloacelor financiare sau a altor foloase.

Dezvoltarea tehnico-științifică a determinat ca criminalitatea organizată să evolueze vertiginos, având posibilitatea, datorită resurselor financiare obținute ilegal, să atragă cei mai buni specialiști din diferite domenii în activitatea criminală, putând să dirijeze economia, politicul, justiția și societatea în întregime.

Atestăm faptul că, de asemenea se diversifică și modalitățile de acționare, violența clasică, în mare parte, fiind schimbată pe manipulații sociale, manifestate prin acțiuni care îndeplinesc necesitățile oamenilor, cum ar fi traficul de ființe umane, traficul de droguri și armament, inclusiv cel de distrugere în masă și biologic, terorismul, spălarea de bani, contrafacerea și plasarea mijloacelor de plată false, contrabanda, evaziunea fiscală, și coruperea la diferite nivele, acțiuni materializate prin comiterea infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave.

Criminalitatea organizată reprezintă un fenomen social care se manifestă prin activitatea prejudiciabilă a unor grupuri/organizații criminale, având ca scop obținerea ilegală a profiturilor economice în detrimentul ordinii constituționale stabilite, folosind ca instrument legalizarea produsului criminal prin plasarea acestuia în circuitul civil.

Analiza celor relatate în Capitolul I ne permit a statua unele concluzii aferent tematicii cercetate și anume:

1. Fenomenul criminalității organizate este în dezvoltare continuă, se manifestă sub o nouă concepție, reprezentând un pericol iminent ce atentează asupra securității naționale;
2. Criminalitatea organizată în contextul globalizării a devenit fenomen transnațional și transfrontalier;
3. Crima organizată capătă o forță interioară de propagare, prin care tinde neîncetat să se extindă;
4. Criminalitatea organizată nu doar aduce atingere unor relații sociale, ea lovește, prin tendințele sale de penetrare a instituțiilor sociale și politice, chiar în pilonii societății, încercând s-o domine;
5. Combaterea fenomenului de criminalitate organizată urmează să se bazeze pe acțiuni de profilaxie și prevenire;
6. Combaterea fenomenului de criminalitate organizată nu mai poate fi realizată de către statele naționale, ci în sisteme integrate globale, regionale și subregionale;
7. Abordarea unei politici corporatiste internaționale unice în privința personalului specializat în lupta contra criminalității organizate, legate de instruire, remunerare, asigurare materialo-tehnică, protecție ș.a.;
8. Instrumentele naționale și internaționale de combatere a crimei organizate transfrontaliere trebuie să ofere soluții de operare în timp real, deoarece actele criminale cu caracter transfrontalier se derulează foarte rapid, iar coordonatorii acestor rețele reușesc introducerea produsului ilegal al infracțiunilor în circuitul legal

și astfel, sancționarea este mult mai dificilă, iar înlăturarea tuturor consecințelor aproape imposibilă.

Cele examinate determină unele constatări, care de fapt, constituie baza cercetării noastre în continuare și anume:

1. Lipsa instrumentelor/normelor procesuale penale inovative, folosite atât la etapa premergătoare a procesului penal, cât și în cadrul urmăririi penale, caracteristice investigării infracțiunilor de criminalitate organizată și menite să îmbunătățească procesul de urmărire penală, reieșind din pericolul pe care îl prezintă acest fenomen asupra securității naționale;
2. Lipsa de concordanță între prevederile legilor speciale (Legea privind prevenirea și combaterea criminalității organizate, Legea cu privire la activitatea specială de investigații Legea cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal, etc.) cu prevederile Codului de procedură penală;
3. Lipsa unei abordări unice, renovate legislativo-practice pe întreg spațiu european, reieșind din aclimatizarea permanentă a fenomenului criminalității organizate cu rigorile perioadei în care își desfășoară activitatea prejudiciabilă, a devenit un impediment în prevenirea și combaterea acestuia;
4. Lipsa mecanismelor juridice internaționale, unanim acceptate de către toate statele, aferent reacționării la comiterea infracțiunii de criminalitate organizată cu aspect transfrontalier, reținerea infractorilor și tragerii acestora la răspundere penală, a devenit un impediment la investigarea infracțiunilor de acest gen;
5. Lipsa unui ghid pentru procurori/ofițeri de urmărire penală, la nivel național și internațional, de investigare a infracțiunilor de criminalitate organizată.

Deci, paleta procesuală a cercetărilor științifice în domeniul reglementărilor procesuale penale a acțiunilor premergătoare și urmăririi penale în cazurile infracțiunilor de criminalitate organizată este vagă, fapt ce face ca lucrarea în speță prin noutatea și actualitatea acesteia să contribuie la armonizarea legislației și îmbunătățirea procesului de investigare.

Prin această succintă prezentare am încercat să scoatem în evidență faptul că atât cadrul normativ, cât și cel funcțional (de acțiuni) de combatere a criminalității organizate la nivel național, regional și internațional, trebuie perfecționate permanent ca soluție de răspuns la transformarea continuă a amenințărilor generate de acest fenomen. În concluzie, cooperarea eficientă la nivel național, interdepartamental și internațional este elementul esențial, determinant în activitatea de prevenție și contracarare a criminalității organizate transfrontaliere.[6, p.60]

Capitolul II, intitulat „Acțiunile premergătoare începerii urmăririi penale în cazul investigării infracțiunilor de criminalitate organizată” cuprinde patru paragrafe: 2.1. Aspecte

generale privind acțiunile premergătoare începerii urmăririi penale în cazul investigării infracțiunilor de criminalitate organizată; 2.2.Măsurile specifice de prevenire și combatere a criminalității organizate și planificarea lor. Adaptarea acestora normelor procesuale în vederea îmbunătățirii cadrului legal; 2.3.Mandatul de securitate națională, acțiune premergătoare caracteristică investigării infracțiunilor de criminalitate organizată; 2.4.Concluzii la Capitolul II.

Capitolul dat include analiza tematicii ce ține de acțiunile premergătoare începerii urmăririi penale, îmbunătățirea cadrului legal la subiectul dat prin reglementarea mandatului de securitate națională, adică efectuarea măsurilor speciale de investigații până la începerea urmăririi penale în cazul investigării infracțiunilor contra securității statului, de criminalitate organizată, de corupție la nivel înalt, cu caracter terorist, de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. Au fost expuse instrumente de realizare a planificării măsurilor specifice de prevenire și combatere a criminalității organizate, intervenție ghidată de analiza expunerilor teoretice. Totodată s-au analizat măsurile specifice de prevenire și combatere a criminalității organizate, inclusiv sub aspectul adaptării acestora la normele procesuale, în vederea armonizării cadrului legal.

Cercetarea infracțiunilor este, în esența sa, un sistem de activitate complicată, dat fiind faptul că această activitate include în sine activitatea criminalistică bazată pe procedura penală și pe alte științe. Scopul acestei activități constă în depistarea, fixarea, interpretarea și utilizarea probelor referitoare la faptele prejudiciabile, descoperirea infracțiunilor și tragerea la răspundere penală a persoanelor vinovate, protejarea persoanelor, societății și a statului de infracțiuni.[4, p.13]

Materialele analizate în prezentul capitol ne permit a concluziona că până la începerea urmăririi penale identificăm o fază distinctă care demarează odată cu înregistrarea sesizării despre comiterea infracțiunii.

Această fază este destinată verificării alegațiilor expuse în sesizarea despre comiterea infracțiunilor și acumulării materialului probant în vederea identificării uneia din soluțiile prevăzute de art.274 Cod de procedură penală și anume pornirea sau refuzul pornirii urmăririi penale, fapt determinat de principiul legalității procesului penal.

Faza dată este limitată de un termen și anume 45 de zile, care poate fi prelungit în cazul unei cercetări incomplete, în interiorul căruia pot fi efectuate acțiuni premergătoare și anume acelea ce nu necesită autorizarea necesară și nu aduc careva limitări drepturilor și intereselor cetățenilor.

Prin derogare legislatorul a venit cu modificări ce permit efectuarea în cadrul fazei premergătoare începerii urmăririi penale a unor măsuri speciale de investigații, cum ar

fi identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice și culegerea de informații.

Modificarea operată oferă o plus valoare posibilității date și anume de a efectua măsuri speciale de investigații în cadrul procesului penal, fapt ce va contribui la efectuarea acestora obiectiv, multilateral și sub toate aspectele, mai mult ca atât, cred că va deschide calea aplicării măsurilor speciale de investigații până la începerea urmăririi penale în cazul investigării infracțiunilor contra securității statului, de criminalitate organizată, de corupție la nivel înalt, cu caracter terorist, de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, datorită pericolului sporit ce amenință distructiv societatea contemporană și necesitatea unei anchetări prompte și profesionale.

În vederea realizării celor invocate propunem ca novație legislativă mandatul de securitate națională, care reprezintă un procedeu probatoriu complex, ce face parte din categoria actelor premergătoare pornirii urmăririi penale, prin care pot fi autorizate și efectuate măsurile speciale de investigații prevăzute de art.134 Cod de procedură penală până la începerea urmăririi penale în cazul investigării infracțiunilor nominalizate mai sus.

Totodată, cercetarea realizată a stabilit unele aspecte problematice la aplicarea măsurilor specifice de combatere a criminalității organizate încadrarea controlată în grupul sau organizația criminală și infracțiunea controlată, dat fiind faptul că efectuarea acestora poate fi autorizată doar de către judecătorul de instrucție, care este lipsit de competență legală în acest sens.

În vederea redresării situației create venim cu propunerea includerii măsurilor specifice de combatere a criminalității organizate, încadrarea controlată în grupul sau organizația criminală și infracțiunea controlată în categoria măsurilor speciale de investigații, efectuând modificările necesare în Codul de procedură penală și Legea nr.59/12 privind activitatea specială de investigații.[8]

Aceste măsuri speciale de investigații noi sunt actuale, pasibile să ofere soluții reale în prevenirea și combaterea criminalității organizate și pot să contribuie la valorificarea în volum deplin a măsurii speciale de investigații, investigația sub acoperire.

În final, s-a concluzionat că echitatea procesuală a participanților la proces poate fi garantată doar în cazurile când procedeele de acumulare a probelor sunt stabilite de legislația procesual penală, nefiind lăsate careva breșe în procedura de efectuare a acestora, atunci când norma procesuală la acest capitol este previzibilă, clară și codificarea lor nu lasă loc de interpretare.

Capitolul III, intitulat „Urmărirea penală în cazul investigării infracțiunilor de criminalitate organizată”, cuprinde cinci paragrafe: 3.1.Planificarea procesuală a acțiunilor de urmărire penală în cadrul investigării infracțiunilor de criminalitate organizată. Indicațiile

procurorului, necesitatea și importanța acestora; 3.2.Acțiunile de urmărire penală și măsurile speciale de investigații specifice investigării infracțiunilor de criminalitate organizată; 3.3. Aspecte procesuale privind colaborarea făptuitorului cu organul de urmărire penală; 3.4. Protecția procesuală a persoanelor ce au colaborat cu organul de urmărire penală în descoperirea întregii rețele criminale; 3.5.Concluzii la Capitolul III.

În capitolul nominalizat au fost trecute în revistă acțiunile de urmărire penală și măsurile speciale de investigații folosite mai des la cercetarea infracțiunilor în speță, fiind analizată problematica la capitolul dat, cu identificarea mecanismelor de înlăturare a acestora, și înaintarea propunerilor de modificare a unor prevederi din Codul de procedură penală. A fost analizată tematica ce ține de planificarea activității de urmărire penală și necesitatea îmbunătățirii cadrului legal prin procesualizarea mecanismului nominalizat, indicațiile procurorului și rolul acestora. Totodată, capitolul cuprinde o cercetare amplă a aspectelor procesuale de colaborare a vinovatului cu organul de urmărire penală în cazul investigării infracțiunilor de criminalitate organizată și garanțiile propuse de către stat în vederea determinării subiecților procesuali nominalizați spre conlucrare. De asemenea, au fost examinate măsurile de protecție prevăzute de legislația procesuală, problematica existentă și soluțiile de redresare a situației la subiectul dat.

Analiza celor relatate în Capitolul III ne-a permis să facem un șir de concluzii, și anume: Planificarea reprezintă latura cea mai importantă a organizării investigării faptelor penale, ea asigurând efectuarea acesteia în conformitate cu cerințele legale, în mod temeinic, obiectiv și complet. Potrivit literaturii de specialitate și după cum confirmă practica judiciară, cercetarea actelor penale, îndeosebi ale celor săvârșite în mod intenționat, este de neconceput altfel decât în baza unui plan de lucru, a unui program bine chibzuit și întemeiat pe o analiză profundă a datelor pe care le oferă fapta la o anumită etapă de urmărire penală.[9, p.1]

Planificarea, prin urmare, este un proces continuu care asigură cercetării penale un suport științific de organizare a muncii, eliminând din activitatea organelor de urmărire penală orientarea unilaterală a investigațiilor, desfășurarea unor activități inutile, formalismul și rutina. Practica oferă suficiente exemple din care rezultă că în cazul când metoda planificării este ignorată, urmărirea penală se desfășoară superficial, uneori haotic, cu toate consecințele ce decurg din aceasta: clarificarea incompletă a împrejurărilor faptei, administrarea necalificată a probelor, trecerea cu ușurință peste fapte și circumstanțe semnificative pentru soluționarea cauzei, utilizarea insuficientă a metodelor și mijloacelor științifice criminalistice, alte deficiențe de natură să conducă la cheltuieli inutile de energie și timp, iar în cazuri mai dificile să facă imposibilă descoperirea infracțiunii și tragerea la răspundere penală a persoanelor vinovate, luarea de atitudini referitoare la fapta investigată și prevenirea pe viitor a astfel de infracțiuni.

La cele menționate se cuvine să adăugăm că planificarea activității de urmărire penală nu trebuie abordată în mod simplist, ca întocmire a unei liste de acțiuni, așa cum, spre regretul nostru, mai procedează unii procurori/ofițeri de urmărire penală. Planificarea are un conținut mai amplu, ea reprezentând „latura organizatorică și creatoare a unui complicat proces de gândire a persoanei ce efectuează urmărirea penală”, proces care finalizează cu întocmirea unui program de lucru, a unui model de activitate de cercetare în perspectivă. Sub acest aspect, planificarea poate fi tratată ca un proces creativ de programare (modelare) a activității de urmărire penală, proces care cuprinde, pe de o parte, determinarea în baza analizei datelor existente în cauză a situației de fapt, iar, pe de altă parte, direcționarea activității de cercetare, stabilirea mijloacelor și modului de administrare a probelor, a altor acțiuni de organizare a activității de cercetare în măsură să asigure succesul la descoperirea infracțiunii și prevenirea pe viitor a astfel de fapte prejudiciabile. Acestea fiind spuse, putem sublinia că planificarea activității de urmărire penală are o importanță practică, ea asigurând:

- orientarea cercetărilor și efectuarea acestora în mod organizat, organul de urmărire penală deținând inițiativa în administrarea probelor;

- efectuarea activităților de urmărire penală în deplină concordanță cu cerințele legislației procesuale penale și la un înalt grad calitativ, respectarea strictă a drepturilor celor implicați în proces;

- conjugarea posibilităților organelor de urmărire penală și a celor speciale de investigații, aplicarea vastă a cunoștințelor speciale prin antrenarea în proces a specialiștilor și experților.[9, p.1]

Planificarea activității procesuale are menirea să ghideze persoana care efectuează urmărirea penală în privința infracțiunilor de criminalitate organizată pe tot parcursul procesului penal, să planifice acțiunile de urmărire penală și să analizeze faptele și condițiile ce au determinat comiterea infracțiunii, să vină cu soluții privind prevenirea și combaterea acestora, fiind un indicator și un promotor al unei legislații perfecte și aplicabile.

Luând în considerare importanța acestui instrument funcțional, opinăm asupra necesității procesualizării mecanismului nominalizat prin codificarea lui. Mai mult ca atât, această necesitate este imperioasă, dat fiind faptul că planul de urmărire penală constituie izvorul indicațiilor procurorului/ofițerului de urmărire penală, o modalitate de comunicare procesuală prin care subiecții nominalizați își execută atribuțiile de serviciu. El este menit să crească calitatea actului de justiție și să contribuie ca urmărirea penală să fie efectuată obiectiv, multilateral și sub toate aspectele, cu respectarea termenului rezonabil al urmăririi penale.

Desfășurarea urmăririi penale presupune efectuarea tuturor actelor procesuale și procedurale necesare pentru realizarea obiectului urmăririi, motiv pentru care majoritatea

activităților se concentrează în jurul strângerii și administrării probelor referitoare la existența infracțiunii, la identificarea făptuitorului și la stabilirea răspunderii acestuia, în așa fel încât să se poată decide dacă este sau nu cazul să fie trimis în judecată.[3]

Acțiunile de urmărire penală prezintă procedee probatorii prin care se materializează activitatea de urmărire penală și urmăresc fixarea, acumularea, verificarea probelor în vederea constatării circumstanțelor comiterii infracțiunii. Pentru fiecare categorie de infracțiuni sunt caracteristice anumite acțiuni de urmărire penală, efectuarea cărora contribuie la descoperirea rapidă a infracțiunilor și tragerea la răspundere penală a persoanelor vinovate.

Așadar, în cazul infracțiunilor de criminalitate organizată, acțiunile ce urmează a fi întreprinse se caracterizează printr-un algoritm logic menit să identifice cele mai eficiente acțiuni de urmărire penală, efectuarea cărora determină realizarea scopului procesului penal.

Ținând cont de complexitatea urmăririi penale în investigarea infracțiunilor în speță se propune aplicarea pe scară largă a măsurilor speciale de investigații, atragerea specialiștilor și experților la ridicarea, examinarea și analiza probelor, îmbunătățirea mecanismelor internaționale de conlucrare procesuală, dat fiind faptul globalizării fenomenului criminalității organizate și obținerii unui caracter transfrontalier.

Aceste acțiuni de urmărire penală sunt îndreptate spre respectarea drepturilor participanților la proces, anume ele determină ca nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală, iar victima să fie reabilitată în drepturile prejudiciate, să existe un echilibru procesual și echitabil, statul prin intermediul organului de urmărire penală să aibă rol de regulator.

Astfel, în capitolul dat au fost descrise anume acele acțiuni de urmărire penală care sunt caracteristice investigării infracțiunilor de criminalitate organizată, fiind identificate unele aspecte problematice din punct de vedere procesual penal, înlăturarea cărora ar contribui esențial la îmbunătățirea actului de justiție.

Deci, analizând cele expuse în Capitolului III, conchid despre necesitatea întreprinderii unor acțiuni de natură legislativă în vederea armonizării activității organului de urmărire penală și anume:

1. Completarea legislației procesuale penale cu prevederi corespunzătoare la capitolul crearea grupului de ofițeri de investigații și statutul acestuia și anume atribuirea competenței procurorului de a forma grupul de ofițeri de investigații și respectiv includerea ofițerului de investigații în noțiunea părții acuzării, precum și atribuirea ofițerilor Serviciului de Informații și Securitate cu dreptul de a efectua măsuri speciale de investigații.(art.52, art.6 pct.31, art.75², 138¹⁰ Cod de procedură penală)

2. Revizuirea și actualizarea cadrului juridic privind efectuarea măsurilor speciale de investigații.

Opinez despre necesitatea completării listei măsurilor speciale de investigații prevăzută de Codul de procedură penală și Legea nr.59/12 privind activitatea specială de investigații cu măsuri noi și anume încadrarea controlată în grupul sau organizația criminală și infracțiunea controlată. În același context, e necesar de implementat autorizarea folosirii persoanei juridice în calitate de investigator sub acoperire.

3. Completarea legislației procesual penală cu prevederi corespunzătoare la capitolul întocmirii procesului-verbal de percheziție și cercetare la fața locului în cazuri complexe și de mari proporții, unde este necesară cercetarea și percheziționarea suprafețelor mari de terenuri și multiplelor bunuri imobile.

Codul de procedură penală, în dispozițiile art.124 și art.131, indică procedura și modalitatea întocmirii proceselor-verbale în cadrul efectuării cercetării la fața locului și a percheziției. Articolele date, fiind norme de blanchetă, fac de asemenea trimitere, în ceea ce privește procedura întocmirii proceselor-verbale ale acțiunilor procesuale menționate, în prevederile art.260 și art.261 Cod de procedură penală.

Ținând cont de complexitatea cauzelor penale de criminalitate organizată, se identifică cazuri când cercetării la fața locului și percheziției sunt supuse suprafețe mari de terenuri și multiple bunuri imobile. În asemenea cazuri întocmirea unui proces - verbal este foarte anevoios și de durată, caz, care determină negativ mersul acțiunii de urmărire penală.

Din practica procesuală se atestă că cercetarea la fața locului sau percheziția în cazurile suprafețelor mari de terenuri și multiplelor bunuri imobile este efectuată pe sectoare, de către membrii grupului de urmărire penală la indicația conducătorului grupului. În fiecare caz în parte se întocmește câte un proces-verbal separat, care este anexat la procesul-verbal de bază a acțiunii procesuale, unde se face mențiunea că cercetarea la fața locului sau percheziția a fost efectuată pe sectoare, cu enumerarea acestora, precum și restul informației prevăzute de art.260 și art.261 Cod de procedură penală.

Această modalitate de întocmire a procesului-verbal a acțiunii de cercetare la fața locului și a percheziției nu este expres prevăzută de legislația procesual penală și din cauză aceasta, ar putea duce la nulitatea probei, fapt ce determină necesitatea codificării procedurii enunțate pentru a îmbrăca o straie procesuală.

4. Modificarea și completarea art. 125 Cod de procedură penală, astfel încât să permită organului de urmărire penală emiterea ordonanței motivate în cazurile ce nu suferă amânare sau în caz de delict flagrant.

Opinia dată are suport procesual și codificarea acesteia nu ar împiedica la efectuarea urmăririi penale, anume reieșind din prevederile legale că procurorul și judecătorul de instrucție verifică legalitatea acestei acțiuni, mai mult ca atât, organul de urmărire penală, în persoana ofițerului de urmărire penală, este în drept să efectueze percheziții și să emită ordonanțe.

Prin acțiunile de urmărire penală se materializează etapa de acumulare a probelor, fiind un segment de bază a procesului penal, contribuind totodată la fixarea, verificarea și analiza materialului probant.

Aranjamentul eficient a acțiunilor de urmărire penală determină reușita investigațiilor.

Convingerea persoanei de a conlucra cu organele statului în vederea tragerii la răspundere penală a persoanelor vinovate, inclusiv deconspirarea întregii rețele criminale a organizației criminale constituie o abilitate profesională deosebită a procurorului, sau după caz, a organului de urmărire penală. Însă, acest fapt pe lângă latura pozitivă, manifestată prin reușita acestuia, atrage după sine și apariția unor obligațiuni în cazul existenței unor riscuri de a asigura viața și sănătatea persoanelor ce au dat acordul de a conlucra cu organele statului și a membrilor familiei lui, precum a proprietăților acestora.

Această obligație este destul de serioasă, responsabilă și în acest caz, organele competente ale statului intră în luptă deschisă cu factorul criminal, căzând deseori pradă acestuia, ca rezultat a îndeplinirii conștiente a atribuțiilor de serviciu, inclusiv și a celor ce țin de protecția martorilor, întru menținerea probatoriului.

În vederea eficientizării acestui proces, a fost creat un organ abilitat cu protecția martorilor. Eficacitatea acestui organ specializat depinde, în mare parte, de locul lui în ierarhia organelor de drept, precum și cadrul legislativ, care determină competența și abilitățile acestuia, precum și mecanismele de materializare a atribuțiilor ce țin de realizarea programului de protecție.

Persoana predispusă să conlucreze cu organul de urmărire penală trebuie să fie asigurată nu numai cu avantaje procesuale pentru faptele și atitudinea sa, dar să fie încrezută că statul, punând în funcțiune mecanismele sale coercitive, poate să-i garanteze siguranță adecvată, fapt ce va determina dorința mai multora să acorde suportul necesar în vederea contracarării fenomenului criminalității organizate.

Deci, analizând aspectul liberării de răspundere penală a făptuitorului, care este de acord să colaboreze cu organele abilitate prin darea declarațiilor despre existența organizației criminale și a ajutat la descoperirea infracțiunilor săvârșite de ea, ori a contribuit la demascarea organizatorilor, a conducătorilor sau a membrilor organizației respective, opinez referitor la oportunitatea reținerii cazurilor descrise ca temei de încetare a urmăririi penale și completării

alin. (2) al art. 285 Cod de procedură penală (Încetarea urmăririi penale) cu sintagma „inclusiv în cazurile prevăzute de alin. (6) al art. 47 Cod penal.

De asemenea, statul ar urma să ia o poziție mai umanistă față de condamnații ce își ispășesc pedeapsa penală cu închisoare și au colaborat cu organul de urmărire penală în descoperirea întregii rețele criminale, sub aspectul beneficiii unui termen mai redus, în care poate fi aplicată liberarea de pedeapsă penală (în cazul liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen și înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă, cu o pedeapsă mai blândă).

Deconspirarea activității organizației criminale și tragerea la răspundere penală este un proces foarte anevoios, iar posibilitatea liberării de răspundere penală și pedeapsă penală a persoanelor ce au dat acordul de colaborare penală în descoperirea întregii rețele criminale trebuie să fie atractiv și sigur. Atractivitatea trebuie să fie determinată de așa zisele „bonusuri procesuale” enunțate *supra*, iar siguranța de viabilitatea măsurilor de protecție.

Institutul aplicării măsurilor de protecție în ansamblu, pentru a fi viabil, după părerea mea, urmează să fie procesualizat prin codificarea normei în Codul de procedură penală. Acest fapt v-a determina sporirea gradului de responsabilitate a tuturor participanților competenți în aplicarea și executarea măsurilor de protecție, concretizând algoritmul de acțiune al tuturor autorităților implicate în solicitarea, dispunerea și aplicarea măsurilor de protecție, v-a prevedea mecanisme și instrumente procesuale de realizare a programului de protecție și vor deschide noi oportunități funcționale organului abilitat.

Organul abilitat cu protecția martorilor, la rândul său, trebuie să fie o entitate independentă, menită să asigure executarea măsurilor de protecție dispuse în baza hotărârilor procurorului, sau după caz, a instanței de judecată în cadrul procesului penal, cu respectarea principiului extensiv a măsurilor de protecție, în cazul menținerii pericolului asupra vieții și sănătății persoanei, până la dispariția acestuia.

Totodată, ținând cont de constrângerile geografice și numărul mic al populației Republicii Moldova, precum și de posibilitățile financiare limitate a țării, reduce practic la zero aplicarea unor măsuri mai extinse, mai eficiente, fără o conlucrare la nivel internațional a organelor competente în domeniul protecției martorilor.

Capitolul IV, intitulat „Cooperarea juridică internațională în materie penală la investigarea infracțiunilor de criminalitate organizată. Armonizarea legislației procesuale penale la compartimentul dat” cuprinde trei paragrafe: 4.1.Cooperarea juridică internațională în materie penală la investigarea infracțiunilor de criminalitate organizată; 4.2.Armonizarea legislației procesuale penale la compartimentul investigării infracțiunii de criminalitate organizată; 4.3.Concluzii la Capitolul IV.

Capitolul dat include analiza situației ce ține de legislația internațională în vederea prevenirii și combaterii criminalității organizate, fiind studiate mecanismele și instrumentele de realizare a acestor prevederi în procesul investigării infracțiunilor. S-a atras atenția că în contextul globalizării crima organizată a devenit un fenomen transfrontalier și, ca atare, combaterea acesteia nu mai poate fi realizată de către state independente, ci în sisteme integrate globale, regionale și subregionale. Mai mult ca atât, reieșind din riscurile majore asupra securității naționale și internaționale, având în vedere interesul comunitar de a proteja cetățenii săi de acest flagel periculos, cum este criminalitatea organizată, în capitolul dat s-a dedus și formulat ideea necesității creării unui cadru procesual penal comun pentru toate țările Uniunii Europene, inclusiv țările în curs de aderare, care ar contribui semnificativ la lupta împotriva acestui fenomen, punând la dispoziția organelor competente mecanisme viabile, care ar putea fi aplicate în practică, în timp real, dar nu numai pe hârtie.

Totodată, s-a stabilit că volumul asistenței juridice în materie de drept penal este suficient ajustat la ultimele necesități, însă instrumentele de aplicabilitate a lor urmează a fi cizelate prin multiplele colaborări cu organele competente internaționale.

La acest compartiment au fost identificate direcții de acțiune menite să îmbunătățească cooperarea internațională:

- îmbunătățirea schimbului de informații și cooperării cu autoritățile și structuri similare din alte state, organismele și agențiile internaționale;
- creșterea gradului de utilizare a instrumentelor prevăzute în documentele adoptate la nivel regional sau internațional, care vizează cooperarea internațională în combaterea criminalității organizate;
- asigurarea interoperabilității cu bazele de date/ sistemele de informații ale UE;
- îmbunătățirea cooperării cu autoritățile polițienești și judiciare corespondente din jurisdicțiile recunoscute ca fiind de tip ”off-shore”;
- asigurarea unei prezențe active în formule de cooperare internațională dedicate prevenirii și combaterii criminalității organizate. [7, p.4]

În ceea ce privește legislația procesuală penală națională, aceasta urmează a fi îmbunătățită la compartimentele examinării sesizării despre comiterea infracțiunii, planificării și efectuării acțiunilor de urmărire penală, aplicării prevederilor procesuale ce țin de protecția martorilor și a altor participanți la proces, autorizării și efectuării măsurilor speciale de investigații, precum și completării activității speciale de investigații cu măsuri noi.

3. CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

Tematica acestei teze de doctorat a fost aleasă, fiind determinată, de conștientizarea pericolului iminent pe care îl reprezintă criminalitatea organizată față de securitatea națională și dorința de a identifica mecanisme viabile de contracarare a fenomenului dat prin instrumente procesuale inovative, fapt ce a determinat analiza cadrului procesual existent atât la nivel național, cât și internațional, identificarea problemelor existente, ce determină stagnarea investigațiilor infracțiunilor de criminalitate organizată și înaintarea propunerilor de modificare a legislației procesuale penale în vederea armonizării cadrului normativ capabil să asigure o cercetare obiectivă, multilaterală și sub toate aspectele, într-un termen rezonabil.

Deci, având un scop bine determinat, la etapa inițială a cercetării, au fost trasate obiective în vederea materializării activității de cercetare propusă și anume:

- analiza literaturii de specialitate la tema investigării infracțiunilor de criminalitate organizată;
- analiza acțiunilor premergătoare și a acțiunilor de urmărire penală caracteristice investigării infracțiunilor de criminalitate organizată;
- îmbunătățirea activității de planificare a acțiunilor de urmărire penală la investigarea infracțiunilor de criminalitate organizată;
- rezolvarea practică a problemelor cu care se confruntă organele de drept la aplicarea măsurilor speciale de investigații și specifice de prevenire și combatere a criminalității organizate;
- adaptarea măsurilor specifice de prevenire și combatere a criminalității organizate normelor procesuale în vederea îmbunătățirii cadrului legal;
- identificarea instrumentelor procesuale inovative în vederea prevenirii și combaterii criminalității organizate;
- stabilirea unui climat procesual penal confortabil făptuitorului ce și-a exprimat acordul de a colabora cu organul de urmărire penală în descoperirea întregii rețele criminale;
- identificarea lacunelor procesuale la aplicarea protecției persoanelor ce au colaborat cu organul de urmărire penală;
- stabilirea mecanismelor necesare la îmbunătățirea aplicării legislației internaționale și naționale în contextul cooperării juridice internaționale în materie penală la investigarea infracțiunilor de criminalitate organizată;
- perfecționarea cadrului normativ procesual la compartimentul supus cercetării și elaborarea propunerilor de lege-ferenda.

Studiul efectuat reprezintă o cercetare amplă a fenomenului criminalității organizate, evoluția acestuia, pericolul pe care îl reprezintă și reieșind din aceasta, procedura de investigare, care din păcate, ca rezultat a modernizării conceptului de criminalitate organizată, se dovedește a fi ineficientă și predispusă unor restartări.

Luând în considerație cercetările efectuate, ținând cont de așezarea geopolitică a Republicii Moldova și interesele față de aceasta a marilor puteri, instabilitatea politică din țară și dezvoltarea vertiginoasă a criminalității organizate pe fundalul războiului din Ucraina, concluzionez că legislația procesuală penală nu oferă instrumente viabile de luptă contra fenomenului criminalității organizate. Reieșind din pericolele enunțate, legislația națională este lipsită de mijloace care prin aplicarea lor promptă să poată să se opună amenințărilor date prin documentare multidimensională și contracarare efectivă.

În umbra ultimelor modificări în legislația procesuală penală, cum ar fi măsurile speciale de investigații și legislația aferentă securității naționale, asistăm la faptul că organele de stat competente în loc să fortifice bazele normative la compartimentele date ele o slăbesc. Cum poate să combată un organ specializat în asigurarea securității naționale și anume Serviciul de Informații și Securitate, infracțiunile care prin lege sunt date în competența lui ca, infracțiunile ce atentează asupra securității naționale, inclusiv și terorismul, fiind lipsit de posibilitatea de a efectua măsuri speciale de investigații? Chiar și dacă legislatorul a adoptat Legea nr.179 din 07.07.2023 privind activitatea contrainformativă și activitatea informativă externă, aceasta nu oferă Serviciului competențe de combatere, fiind una destinată, în mare parte acumulării de informații.

Aici există o mare breșă în legislație și dacă dorim să fortificăm aspectul nominalizat *supra*, legislația națională trebuie să corespundă standardelor internaționale, mai mult ca atât, avem de a înfrunta amenințările care atentează asupra securității naționale, prin fortificarea pozițiilor organizațiilor criminale.

În ordinea ideilor enunțate, vreau să vin cu unele propuneri de modificare a legislației procesuale penale la compartimentul investigării infracțiunilor de criminalitate organizată, care să aducă o plus valoare. Aceste propuneri au la bază practica țărilor cu o experiență vastă în combaterea criminalității organizate ca: Italia, Federația Rusă, Polonia, Serbia ș.a., precum și experiența personală acumulată în activitatea de peste 18 ani de investigare a infracțiunilor de criminalitate organizată și a celor ce atentează asupra securității naționale în calitate de procuror.

Rezultatele științifice obținute statuează următoarele concluzii generale, care la rândul său, determină necesitatea efectuării unor incursiuni în legislația procesuală penală în vedere armonizării acesteia și conformării cu standardele internaționale, după cum urmează: „Calea pe care o parcurge organul de urmărire penală este orientată spre stabilirea adevărului și toate

acțiunile procesuale ale acestuia, pentru a căpăta o străie legală trebuie să se regăsească în Codul de procedură penală, pentru ca probele obținute, să nu fie lovite de nulitate, astfel, normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate în cadrul procesului penal numai cu condiția includerii lor în Codul de procedură penală.[1, art.(2) alin.(4)]

Această regulă imperativă determină faptul ca toate prevederile legilor speciale cu caracter procesual să se regăsească în Codul de procedură penală, pentru a putea fi aplicate în procesul colectării probelor. În acest caz, reiterăm poziția expusă și anume că, echitatea procesuală a participanților la proces poate fi garantată doar în cazurile când procedeele de acumulare a probelor sunt stabilite de legislația procesual penală, nefiind lăsate careva breșe în procedura de efectuare a acestora, atunci când norma procesuală la acest capitol este previzibilă, clară și codificarea lor nu lasă loc de interpretare.

Legislația națională trebuie să corespundă standardelor internaționale, mai mult ca atât, Republica Moldova în calea sa europeană, trebuie să tindă la o armonizare a legislației autohtone cu cea comunitară, în vederea identificării instrumentelor moderne în lupta cu criminalitatea organizată, ca de exemplu, mandatul de securitate națională, măsuri speciale caracteristice investigării infracțiunilor cercetate, și norme determinative de colaborare cu organele statului și programe de protecție adecvate.

Problema științifică actuală, care a fost determinată și soluționată în cadrul cercetării constă în aceea că, legislația națională trebuie înarmată cu mecanisme viabile și moderne de combatere a fenomenului criminalității organizate. Astfel, organele competente de acest segment, pe lângă competențele generale, să dispună de competențe speciale care să se manifeste prin: posibilitatea efectuării măsurilor speciale de investigații în cadrul procesului penal; mărirea termenului de verificare a sesizărilor despre comiterea infracțiunii de criminalitate organizată, a infracțiunii de corupție și conexe celor de corupție, atribuite în competența Procuraturii Anticorupție, contra securității statului, cu caracter terorist, de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului; revizuirea listei măsurilor speciale de investigații cu includerea unora de specialitate ca: încadrarea controlată în grupul sau organizația criminală și infracțiunea/contravenția controlată; mărirea termenului de autorizare a măsurilor speciale de investigații în cadrul mandatului de securitate națională; asigurarea persoanelor ce au conlucrat cu organele de urmărire penală cu programe de protecție reale și cu înlesniri procesuale; autorizarea efectuării percheziției, în cazuri ce nu suferă amânare, în baza ordonanței ofițerului de urmărire penală; procesualizarea planului acțiunilor de urmărire penală, precum și a modalității de efectuare a cercetării la fața locului și a percheziției, în cazul necesității apărute la cercetarea suprafețelor mari de terenuri și multiplilor bunuri imobile situate pe ele, ș.a.

Reieșind din concluziile obținute vis a vis de fenomenul criminalității organizate au fost realizate cercetări care au relevat anumite lacune/probleme în cadrul legislației procesual penale, care influențează negativ asupra urmăririi penale.

Astfel, concluziile trasate în prezenta lucrare îmi permit conturarea următoarelor **propuneri de lege ferenda**:

1. Modificarea și completarea dispoziției textului normativ al art.274 Cod de procedură penală cu un aliniat nou, prin următoarea formulare:

(3²) În cazul în care din cuprinsul actului de sesizare sau de constatare rezultă bănuirea de săvârșire a unei infracțiuni de criminalitate organizată, a infracțiunii de corupție și conexe celor de corupție, atribuite în competența Procuraturii Anticorupție, contra securității statului, cu caracter terorist, de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, procurorul urmează să decidă asupra acesteia corespunzător alin. (1) din prezentul articol, într-un termen ce nu va depăși 90 zile, și care la necesitate, motivat, va putea fi prelungit pe un termen de până la 2 ani, iar în caz de efectuare a investigațiilor sub acoperire pe un termen de până la 3 ani.

2. Modificarea și completarea dispoziției textului normativ al art.6 alin.(1) Cod de procedură penală cu un punct nou, prin următoarea formulare:

13¹) Indicația scrisă a procurorului – instrument de comunicare între subiecții procesuali pe linie ierarhică,(procurorul ierarhic superior, procurorul care conduce sau exercită urmărirea penală, ofițerul de urmărire penală și ofițerul de investigații) obligatorie de urmat, în vederea executării acțiunilor procesuale prescrise și care, în caz de dezacord, pot fi contestate la procurorul ierarhic superior.

2.1. Modificarea și completarea dispoziției textului normativ al art.6 alin.(1) pct.31) Cod de procedură penală cu sintagma *ofițerul de investigații*, prin următoarea formulare:

31) partea acuzării – persoane abilitate prin lege să efectueze sau să ceară efectuarea urmăririi penale (procurorul, organul de urmărire penală, *ofițerul de investigații*, precum și partea vătămată, partea civilă și reprezentanții acestora).

3. Modificarea și completarea dispoziției textului normativ al art.52 alin.(1) Cod de procedură penală cu un punct nou, prin următoarea formulare:

10¹) ordonă efectuarea măsurilor speciale de investigații de un grup de ofițeri de investigații.

3.1. Modificarea și completarea dispoziției textului normativ al art.52 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală cu sintagma *și de investigații*, prin următoarea formulare:

11) soluționează abținerile sau recuzările ofițerilor de urmărire penală *și de investigații*.

4. Modificarea și completarea dispoziției textului normativ al art.57² alin.(2) Cod de procedură penală cu sintagma *al Serviciului de Informații și Securitate*, prin următoarea formulare:

(2) În cadrul procesului penal pot efectua măsuri speciale de investigații doar ofițerii de investigații care activează în cadrul procuraturilor specializate, al Ministerului Afacerilor Interne, al Centrului Național Anticorupție, al Serviciului Vamal, al Serviciului Fiscal de Stat, *al Serviciului de Informații și Securitate*, și al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

5. Modificarea și completarea art.134 alin.(1) pct.1) și 2) Cod de procedură penală cu două măsuri speciale de investigații, cum sunt *infracțiunea/contravenția controlată (alin(1)pct.h)* și *încadrarea controlată în grupul sau organizația criminală (alin(2)pct.h)*, prin următoarea formulare:

(1) În cadrul urmăririi penale pot fi efectuate următoarele măsuri speciale de investigații:

1) cu autorizarea judecătorului de instrucție:

a) cercetarea domiciliului, utilizarea și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură fotografierea sau supravegherea și înregistrarea audio și video;

b) supravegherea tehnică;

c) interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor;

d) reținerea, cercetarea, predarea sau ridicarea trimiterilor poștale;

e) monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare;

f) colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice;

g) accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice;

h) infracțiunea sau contravenția controlată;

2) cu autorizarea procurorului:

a) identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice;

b) controlul transmișiei sau primirii banilor, a serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate sau oferite;

c) livrarea supravegheată;

d) achiziția de control;

e) investigația sub acoperire;

f) urmărirea vizuală;

g) culegerea de informații;

h) încadrarea controlată în grupul sau organizația criminală.

6. Modificarea și completarea dispoziției textului normativ al art.138^{1o} alin.(4) Cod de procedură penală cu sintagma *al Serviciului de Informații și Securitate și precum și persoana*

juridică, indiferent de forma ei de organizare, constituită în acest sens, prin următoarea formulare:

(4) Investigatorii sub acoperire sunt angajați, special desemnați în acest scop, din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, al Centrului Național Anticorupție, al Serviciului Vamal, al Serviciului Fiscal de Stat, al Serviciului de Informații și Securitate sau al Administrației Naționale a Penitenciarelor ori sunt persoane antrenate în efectuarea unei măsuri speciale de investigații concrete, precum și persoana juridică, indiferent de forma ei de organizare, constituită în acest sens.

7. Completarea Capitolului III, Mijloacele de probă și procedeele probatorii, din Titlul IV, Secțiunea a 5-a, Măsurile speciale de investigații, al Codului de procedură penală cu un articol nou, prin următoarea formulare:

Articolul 138¹³ Infracțiunea sau contravenția controlată

(1) Infracțiunea sau contravenția controlată reprezintă comiterea de către persoana încadrată controlat în grupul sau organizația criminală a unei fapte ce prezintă doar semne obiective ale unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, ori a unei contravenții, în mod controlat și dirijat de autoritatea prevăzută la art. 57² alin. (2) Cod de procedură penală, în scopul curmării sau descoperirii infracțiunilor grave, deosebit de grave și excepțional de grave.

(2) Infracțiunea/ Contravenția controlată se săvârșește doar în scopul menținerii legendei, al probării existenței infracțiunii și al identificării făptuitorului.

(3) Infracțiunea/Contravenția controlată poate fi autorizată doar în cazul investigării infracțiunilor de criminalitate organizată, a infracțiunilor de corupție și conexe celor de corupție, atribuite în competența Procuraturii Anticorupție, contra securității statului, cu caracter terorist, de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

8. Completarea Capitolului III, Mijloacele de probă și procedeele probatorii, din Titlul IV, Secțiunea a 5-a, Măsurile speciale de investigații, al Codului de procedură penală cu un articol nou, prin următoarea formulare:

Articolul 138¹⁴. Încadrarea controlată în grupul sau organizația criminală

(1) Încadrarea controlată în grupul sau organizația criminală constă în introducerea, în condițiile prevăzute de prezentul cod, a colaboratorilor din subdiviziunile specializate în prevenirea și combaterea crimei organizate sau, după caz, a altor persoane în grupul sau organizația criminală cu scopul de a influența membrii grupului sau organizației criminale să renunțe la activitatea criminală organizată sau la comiterea anumitor infracțiuni, de a racola informatori din cadrul grupului sau organizației criminale, de a deteriora structura grupului sau organizației criminale, de a redirecționa activitatea criminală a grupului sau organizației criminale, de a dezinforma membrii grupului sau organizației criminale, precum și de a acumula

informații despre componența și structura grupului sau organizației criminale, despre intențiile criminale și crimele comise anterior de grupul sau organizația criminală.

(2) Încadrarea controlată în grupul sau organizația criminală încetează în caz de:

a. expirare a termenului de încadrare prevăzut în încheierea de încadrare controlată;

b. atingere a scopului stabilit în încheierea de încadrare controlată;

c. demascare de către membrii grupului sau organizației criminale a persoanei încadrate controlat sau apariție a unor împrejurări care vădit pun în pericol viața persoanei încadrate controlat.

9. Completarea Capitolului I, Urmărirea penală, din Titlului I a Părții speciale al Codului de procedură penală cu un articol nou, prin următoarea formulare:

Articolul 255¹. Planul acțiunilor de urmărire penală

(1) Planul acțiunilor de urmărire penală reprezintă programarea și ordonarea activităților și măsurilor necesare realizării investigației, în vederea clarificării depline a faptelor și a împrejurărilor ce pot contribui la confirmarea adevărului într-un proces penal, bazat pe principii cum sunt individualitatea, realitatea și mobilitatea.

(2) Planul acțiunilor de urmărire penală este constituit din versiuni și lista acțiunilor planificate, cu indicarea executanților și a perioadei de execuție, precum și alte acțiuni destinate consolidării activităților procesuale.

(3) Planul acțiunilor de urmărire penală se întocmește la etapa pornirii urmăririi penale de către ofițerul de urmărire penală și se aprobă de către procurorul care conduce urmărirea penală. În cazul exercitării urmăririi penale de către procuror planul este aprobat de către procurorul ierarhic superior.

10. Modificarea și completarea dispoziției textului normativ al art.125 alin.(4) Cod de procedură penală prin substituirea cuvintelor procuror cu *ofițerului de urmărire penală* și acestuia cu *prin intermediul procurorului*, prin următoarea formulare:

(4) În cazurile ce nu suferă amânare sau în caz de delict flagrant, percheziția se poate efectua în baza unei ordonanțe motivate a ofițerului de urmărire penală, fără autorizația judecătorului de instrucție, urmând ca prin intermediul procurorului, să i se prezinte imediat, dar nu mai târziu de 24 de ore de la terminarea percheziției, materialele obținute în urma percheziției, indicându-se motivele efectuării ei. Judecătorul de instrucție verifică legalitatea acestei acțiuni procesuale.

11. Modificarea și completarea dispoziției textului normativ al art.124 Cod de procedură penală cu un alineat nou, prin următoarea formulare:

(2) *În cazul necesității apărute la cercetarea suprafețelor mari de terenuri și multiplilor bunuri imobile situate pe ele examinarea va fi efectuată pe sectoare cu întocmirea proceselor-verbale respective, care în final, vor fi anexate la procesul-verbal de bază.*

12. Modificarea și completarea dispoziției textului normativ al art.131 Cod de procedură penală cu un alineat nou, prin următoarea formulare:

(3¹) *În cazul necesității apărute la percheziționarea suprafețelor mari de terenuri și multiplilor bunuri imobile situate pe ele percheziția va fi efectuată pe sectoare cu întocmirea proceselor-verbale respective, care în final, vor fi anexate la procesul-verbal de bază.*

13. Modificarea denumirii și completarea textului normativ al art.215 Cod de procedură penală, prin următoarea formulare:

Articolul 215. Protecția procesuală a martorilor și altor participanți la procesul penal

(1) *În circumstanțele prevăzute de Legea cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal, organul de urmărire penală, procurorul sau, în funcție de caz, instanța de judecată sânt obligați să ia măsurile prevăzute de legislație pentru ocrotirea vieții, integrității corporale, libertății sau bunurilor participanților la proces și, în condițiile legii, ale rudelor apropiate și membrilor de familie ai acestora, aplicând în acest sens, în dependență de competențele sale, măsuri urgente, măsuri de protecție și măsuri de asistență. Lista măsurilor nominalizate nu este exhaustivă și la decizia procurorului sau a instanței de judecată, în caz de extremă necesitate, pot fi aplicate și alte măsuri de protecție.*

(2) *Aplicarea măsurilor de protecție, de urgență și de asistență se dispune prin hotărârea motivată a procurorului sau a instanței de judecată, care se remite imediat organului abilitat sau în cel mult 24 de ore. Măsurile de protecție pot fi aplicate singure sau cumulativ, inclusiv cu măsurile urgente și/sau cu măsurile de asistență în privința martorilor și altor participanți la procesul penal, inclusiv în privința persoanelor aflate în locurile de detenție. Hotărârea este obligatorie pentru organul abilitat cu protecția martorilor.*

(3) *În cadrul procesului penal, organul de urmărire penală este abilitat cu atribuția de a aplica din oficiu măsurile urgente sau măsurile de asistență prevăzute în prezenta lege, cu informarea imediată sau în cel mult 24 de ore a procurorului și a organului abilitat, competențe caracteristice și administrației locului de detenție în cazul persoanelor reținute, arestate și condamnate.*

(4) *Competent de executarea hotărârii de aplicare a măsurilor de protecție este organul abilitat cu protecția martorilor și altor participanți la procesul penal, care funcționează ca subdiviziune a Ministerului Afacerilor Interne și care emite o decizie în acest sens, fiind responsabil totodată, de aplicare și executarea programului de protecție.*

(5) *Termenul de acțiune a programului de protecție este determinat de perioada desfășurării procesului penal, însă în cazul persistării pericolului asupra vieții și sănătății persoanei protejate, acesta poate fi prelungit până la dispariția cauzelor ce au determinat această hotărâre.*

(6) *Programul de protecție încetează prin hotărârea motivată a ordonatorului, în baza temeiurilor prevăzute de Legea 195/2008.*

(7) *În cazul refuzului procurorului de a examina cererea de includere în programul de protecție ori de a emite o hotărâre cu privire la aplicarea măsurilor de protecție, precum și în alte cazuri când consideră că i-au fost încălcate drepturile, persoana poate depune plângere la judecătorul de instrucție în termen de 10 zile. Plângerea se examinează în termen de 10 zile, în condiții de confidențialitate și în conformitate cu prevederile art.313 Cod de procedură penală.*

14. *Completarea Capitolului IV, Pornirea urmăririi penale, din Titlului I a Părții speciale al Codului de procedură penală cu un articol nou, prin următoarea formulare:*

Articolul 278¹. Mandatul de securitate națională

(1) *Mandatul de securitate națională reprezintă un procedeu probatoriu complex, din categoria actelor premergătoare pornirii urmăririi penale, prin care pot fi autorizate și efectuate măsurile speciale de investigații prevăzute de art.134 Cod de procedură penală, până la începerea urmăririi penale, în cazul investigării infracțiunilor de criminalitate organizată, a infracțiunilor de corupție și conexe celor de corupție, atribuite în competența Procuraturii Anticorupție, contra securității statului, cu caracter terorist, de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.*

(2) *Autoritățile competente de inițierea și executarea mandatului de securitate națională sunt ofițerii de investigații care activează în cadrul procuraturilor specializate, și Serviciului de Informații și Securitate.*

(3) *Inițierea mandatului de securitate se face printr-o cerere motivată adresată de către conducătorul organului competent Procurorului General, care la rândul său, personal, în cazul în care constată că cererea este motivată, împuternicește procurorul din cadrul procuraturilor specializate, care examinează sesizarea despre comiterea infracțiunii, să înainteze un demers în vederea autorizării mandatului de securitate națională președintelui Curții Supreme de Justiție. Acesta transmite demersul înaintat spre examinare unuia din judecătorii desemnați în acest sens, care admite sau, după caz, respinge demersul.*

(4) *În cazul în care judecătorul constată că demersul este justificat, dispune autorizarea, prin încheiere motivată, care trebuie să cuprindă:*

a) *denumirea instanței, data, ora și locul emiterii;*

b) date și informații din care să rezulte existența unei amenințări la adresa securității naționale, prin prezentarea faptelor și circumstanțelor care justifică măsura;

c) măsurile speciale de investigații autorizate, dintre cele prevăzute la art. 134 Cod de procedură penală;

d) identitatea persoanei care este afectată de măsurile speciale de investigații, prin restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale, dacă aceasta este cunoscută;

e) organele care efectuează activitățile autorizate;

f) persoanele fizice sau juridice care au obligația de a acorda sprijin la executarea măsurilor speciale de investigații;

g) durata de valabilitate a autorizației.

(5) Judecătorul emite, totodată, un mandat cuprinzând elementele prevăzute la alin. (4) lit. a) și c)-g).

(6) Măsura specială de investigații, autorizată în cadrul mandatului de securitate națională, se dispune pe o perioadă de 90 de zile, termenul începând să curgă din data autorizării și poate fi prelungită motivat, în același mod, până la 2 ani, iar în caz de efectuare a investigațiilor sub acoperire, pe un termen de până la 3 ani.

(7) Consemnarea rezultatelor măsurilor speciale de investigații autorizate în cadrul mandatului de securitate națională se face în ordinea art.136 Cod de procedură penală cu întocmirea unui singur proces-verbal pentru toate măsurile.

(8) După expirarea perioadei pentru care a fost autorizat mandatul de securitate națională procurorul, cu respectarea prevederilor art.136 alin.(10), (11), (12) Cod de procedură penală, informează în scris, prin scrisoare recomandată, persoanele care au fost supuse măsurilor speciale de investigații.

(9) Procurorul de caz, după încheierea mandatului de securitate națională are obligația să îl informeze în scris pe Procurorul General despre rezultatul activităților autorizate prin mandat și despre măsurile luate, conform legii.

(10) Procedura de autorizare a măsurilor speciale de investigații, precum și desfășurarea activităților autorizate se fac cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor ce constituie secret de stat.

15. Modificarea și completarea dispoziției textului normativ al art.285 alin.(2) Cod de procedură penală cu sintagma *inclusiv în cazurile prevăzute de alin.(6)al art.47 Cod penal*, prin următoarea formulare:

(2) Încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)–9) din prezentul cod, precum și dacă există cel puțin una din cauzele prevăzute la

art. 53 din Codul penal, *inclusiv în cazurile prevăzute de alin.(6) al art. 47 Cod penal* sau dacă se constată că:

1) plângerea prealabilă a fost retrasă de către partea vătămată, a fost încheiată o tranzacție în cadrul procesului de mediere sau părțile s-au împăcat – în cazurile în care urmărirea penală poate fi pornită numai în baza plângerii prealabile sau legea penală permite împăcarea;

2) persoana nu a atins vârsta la care poate fi trasă la răspundere penală;

3) persoana a săvârșit o faptă prejudiciabilă fiind în stare de iresponsabilitate și nu este necesară aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical.

Totodată, reieșind din riscurile majore asupra securității naționale, cât și internaționale, având în vedere interesul comunitar de a proteja cetățenii săi de acest flagel periculos, cum este criminalitatea organizată, crearea unui cadru procesual penal comun pentru toate țările Uniunii Europene, inclusiv și țările în curs de aderare, ar contribui semnificativ la lupta împotriva acestui fenomen, punând la dispoziția organelor competente mecanisme viabile, care ar putea fi aplicate în practică, dar nu numai pe hârtie. ”(Capitolul 5, pct.5.2)

Sugestii privind potențialele direcții viitoare de cercetare la tema abordată:

1. Metodologia și tehnica investigării infracțiunilor de criminalitate organizată în dependență de formele de manifestare a acestora.
2. Clasificarea infracțiunilor de criminalitate organizată. Aspecte de delimitare a formelor de manifestare.
3. Revizuirea cadrului legal normativ aferent etapelor procesului penal.
4. Unificarea cadrului juridic procesual comunitar și a țărilor în curs de aderare la UE, la compartimentul investigării infracțiunilor de criminalitate organizată. Implementarea instrumentelor juridice internaționale în materie de drept penal capabile să prevină și să combată infracțiunile de criminalitate organizată.

BIBLIOGRAFIE

1. *Cod de procedură penală al Republicii Moldova nr.122 din 14.03.2003*. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 248-251, 05.11.2013, art.699.
2. *Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor referitoare la Strategia UE de combatere a criminalității organizate 2021-2025*, COM(2021)170, Document 52021DC0170, 14.04.2021, Online publication 15-04-2021.
3. DOLEA, Ig. *Probele în procesul penal. Îndrumar pentru avocați*. Chișinău: Topografia-Sirius, 2016, 55p. ISBN:978-9975-57-202-6.
4. *Drept procesual penal (Partea specială). Desfășurarea urmăririi penale. Cursuri universitare*. În: platforma web DREPTMD/curs online. [citată la 26.07.2022]. Disponibil:<https://dreptmd.wordpress.com/cursuri-universitare/drept-procesual-penal-partea-speciala/desfasurarea-urmaririi-penale/>
5. *Hotărârea Guvernului nr.948 din 28.12.2022 cu privire la aprobarea Programului de prevenire și combatere a criminalității pentru anii 2022-2025*. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr35-38, 09.02.2023, art.78.
6. GIUPANĂ, V. *Opinii privind cooperarea națională și internațională în vederea prevenirii și combaterii criminalității transfrontaliere*. În:Revista științifică trimestrială a Centrului de Studii Strategice de Apărare și Securitate „Impact strategic”, Nr. 2/2011 ISSN 1582-810X (ediție online), pp.58-62. [citată la 12.07.2022]. Disponibil:<https://cssas.unap.ro>
7. *Hotărârea Guvernului României nr. 930 din 1 septembrie 2021 privind aprobarea Strategiei naționale împotriva criminalității organizate 2021-2024*. În:Monitorul Oficial, Partea I, nr. 898 din 20 septembrie 2021. [citată la 12.07.2022]. Disponibil:<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/246489>
8. *Legea Republicii Moldova nr.59 din 29.03.2012 privind activitatea specială de investigații*. În:Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 113-118, 08.06.2012, art.373.
9. *Organizarea și planificarea activității de urmărire penală*. În:platforma web ZDOCS. [citată la 17.07.2022]. Disponibil:<https://zdocs.ro/doc/organizarea-și-planificarea-activitaii-de-urmarire-penala-dn63vo275515>

LISTA PUBLICAȚIILOR LA TEMA TEZEI

1. GROPA, M. *Limitele mandatului de securitate – expansiunea criminalității organizate ca temei de justificare a mandatului de securitate*. În: Conferința științifico-practică națională „Mandatul de securitate: probleme actuale de interpretare, legislație și practică”. Chișinău, 2020, pp.24-30. ISBN 978-9975-56-783-1;
2. GROPA, M. *Aspecte privind investigarea infracțiunilor comise cu utilizarea materialelor radioactive, chimice, biologice*. În: Promotion of Social and Economic Values in the Context of European Integration 4th International Conference. Vol.2, 3-4 decembrie 2021, Chișinău, Republica Moldova: 2021, pp. 38-58. ISBN 978-9975-3527-2-7;
3. GROPA, M. *Cooperarea juridică internațională în materie penală la investigarea infracțiunilor de criminalitate organizată*. În: Promotion of Social and Economic Values in the Context of European Integration 6th International Conference, Vol.2, 1-2 decembrie 2023, Chișinău, Republica Moldova: 2023, pp.141-147. ISBN 978-9975-3611-2-5;
4. GROPA, M. *Norme speciale privind colaborarea făptuitorului cu organul de urmărire penală la investigarea infracțiunilor de criminalitate organizată*. În: Revista de știință, inovare, cultură și artă „AKADEMOS” nr.1(68), 2023, pp.73-79. ISSN1857-0461;
5. GROPA, M. *Planificarea procesuală a acțiunilor de urmărire penală în cadrul investigării infracțiunilor de criminalitate organizată*. În: Revista Institutului Național al Justiției nr.2(65), 2023, pp.18-23.ISSN 1857-2405;
6. GROPA, M. *Protecția procesuală a persoanelor ce colaborează cu organul de urmărire penală în descoperirea rețelei criminale*. În: Revista națională de drept nr.1(249), 2023, p.p.106-115.ISSN 1811-0770;
7. GROPA, M., RATARU, C. *Recunoașterea vinovăției*. În: Conferința practico-științifică interuniversitară a tinerilor cercetători „Formele de colaborare a făptuitorului cu statul”, Chișinău, Moldova, 27 aprilie 2021, pp.82-90.ISBN 978-9975-3293-8-5;
8. GROPA, M., CORSEI, A. *Colaborarea făptuitorului cu organele de urmărire penală în descoperirea întregii rețele criminale în Republica Moldova*. În: Conferința internațională a doctoranzilor în drept, Ediția 13, Timișoara, 25 iunie 2021;
9. GROPA, M. ș.a. *Prosecutor’s Guide to Chemical and Biological Crimes*. În: pe pagina oficială UNICRI(© United Nations Interregional Crime and Justice Research Institute) May 2022, Disponibil:<https://unicri.it/Publication/Prosecutor-Guide-Chemical-Biological-Crimes>.

ADNOTARE

Maxim Gropa. "Reglementări procesuale penale privind acțiunile premergătoare și urmărirea penală în cazul infracțiunilor de criminalitate organizată".

Teză de doctor în drept. Chișinău, 2024

Structura tezei: introducere, patru capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 220 titluri, 183 pagini de text de bază. Rezultatele obținute sunt publicate în 9 lucrări științifice.

Cuvinte-cheie: organizație criminală, grup criminal organizat, fenomenul criminalității organizate, criminalitate organizată, încadrarea controlată, infracțiunea controlată, mandat de securitate națională, securitate națională.

Scopul lucrării: constă în cercetarea multiaspectuală a instituției criminalității organizate, cu stabilirea criteriilor din perspectiva îmbunătățirii actului justițiar legat de investigarea infracțiunilor de criminalitate organizată, precum și înaintarea unor recomandări de ordin științifico-practic, precum și legislativ de perfectare a cadrului normativ național.

Obiectivele cercetării: analiza materialelor științifice din țară și de peste hotare aferent criminalității organizate, analiza acțiunilor premergătoare, acțiunilor de planificare și efectuare a urmării penale în cazul investigării infracțiunilor de criminalitate organizată, armonizarea cadrului normativ procesual la compartimentul supus cercetării.

Noutatea și originalitatea științifică: noutatea și originalitatea științifică a prezentei teze constă în efectuarea unui studiu doctrinal și practic autohton asupra cadrului normativ de reglementare a modalităților de investigare a infracțiunilor de criminalitate organizată, cu specificarea naturii și esenței juridice a ei și reliefaarea aspectelor distinctive, identificarea mecanismelor procesuale moderne/eficiente de investigare a crimei organizate.

Rezultatul obținut: cercetarea evolutivă, comparativă și juridico-penală permite înaintarea unor recomandări de ameliorare a cadrului normativ procesual național la compartimentul examinării sesizării despre comiterea infracțiunii, planificării și efectuării acțiunilor de urmărire penală, codificării prevederilor procesuale ce țin de protecția martorilor și a altor participanți la proces, autorizării și efectuării măsurilor speciale de investigații în cadrul procesului penal (mandatul de securitate), precum și completării activității speciale de investigații cu instrumente noi, cum ar fi încadrarea controlată, și infracțiunea controlată.

Problema științifică soluționată: constă în identificarea instrumentelor eficiente și prompte de investigare a infracțiunilor de criminalitate organizată, ținând cont de caracterul transfrontalier al fenomenului cercetat și elaborarea mecanismelor globale, regionale și subregionale de prevenire și combatere a acestuia, prin unificarea legislației procesuale comunitare și a țărilor în curs de aderare la UE, pentru înlăturarea impedimentelor de reacționare rapidă și investigare "fără hotare" a infracțiunilor de criminalitate organizată.

Semnificația teoretică a cercetării: prin faptul că studiul este bine sistematizat și documentat, se oferă soluții și modalități teoretico-practice de investigare a infracțiunilor de criminalitate organizată. Lucrarea în speță evidențiază unele probleme curente și de viitor care pot apărea în practica de aplicare a legii procesual penale, dar și a modalităților de soluționare ale acestora.

Valoarea aplicativă a cercetării: constă în expunerea materialului doctrinar, identificarea problematicii procesuale și formularea recomandărilor practice de soluționare a unor situații incerte în cadrul investigării infracțiunilor de criminalitate organizată, precum și prezentarea propunerilor de modificare a legislației în acest sens.

Implementarea rezultatelor științifice: rezultatele cercetării, concluziile și recomandările definitive pot fi utilizate în activitatea practicienilor implicați nemijlocit în procesul de prevenire și combatere a infracționalității organizate, în procesul de cercetare pentru formarea așternutului doctrinal, precum și la instruirea studenților instituțiilor de învățământ superior în calitate de material didactic. Propunerile de armonizare a legislației procesuale vor fi utile pentru perfecționarea cadrului normativ autohton.

ПРИМЕЧАНИЕ

Максим Гропа. «Уголовно-процессуальные нормы о предварительных действиях и уголовном преследовании по делам об организованной преступности».

Докторская диссертация по праву. Кишинев, 2024 г.

Структура диссертации: введение, четыре главы, общие выводы и рекомендации, библиография, состоящая из 220 наименований, 183 страниц основного текста. Полученные результаты опубликованы в 9-х научных работах.

Ключевые слова: преступная организация, организованная преступная группа, феномен организованной преступности, организованная преступность, подконтрольное внедрение, подконтрольное преступление, мандат безопасности, национальная безопасность.

Цель работы: состоит в многоаспектном исследовании института организованной преступности, с установлением критериев в перспективе совершенствования правосудия, связанного с расследованием организованной преступной деятельности, а также представлением некоторых научно-практических и законодательных рекомендаций по совершенствованию национальной нормативной базы.

Задачи исследования: определение понятия организованной преступности и эволюции явления; анализ процессуальной базы и действий по планированию и проведению уголовного преследования, характерных для расследования преступлений организованной преступности; приведение в соответствие нормативно-процессуальной базы в исследуемой области.

Научная новизна и оригинальность: научная новизна и оригинальность данной диссертации заключается в проведении отечественного доктринально-практического исследования относительно современных способов расследования организованной преступности, с уточнением ее природы и правовой сущности и выделении отличительных аспектов, установления эффективных процессуальных механизмов предупреждения и пресечения организованной преступности.

Полученный результат: эволюционное, сравнительное и уголовно-правовое исследование позволяет представить некоторые рекомендации по совершенствованию национальной процессуальной нормативной базы в части касающейся рассмотрения осведомления о совершении преступления, планирования и осуществления действий уголовного преследования, кодификации процессуальных норм, касающихся защиты свидетелей и других участников судебного процесса, санкционирования и проведения специальных розыскных мероприятий до начала уголовного преследования (мандат безопасности), а также дополнения специальной розыскной деятельности новыми инструментами, такими как подконтрольное внедрение, подконтрольное преступление.

Решённая научная задача: заключается в выявлении эффективных и незамедлительных инструментов расследования организованной преступности с учетом трансграничного характера исследуемого явления и разработки глобальных, региональных и субрегиональных механизмов его предотвращения и пресечения, путем унификации процессуального законодательства сообщества и стран, находящихся в процессе вступления в ЕС, в целях устранения препятствий для быстрого реагирования и расследования «без определенных территориальных границ» преступлений организованной преступности».

Теоретическая значимость исследования: в связи с тем, что исследование хорошо систематизировано и задокументировано, предлагаются решения и теоретико-практические методы расследования организованных преступных деяний. В работе при этом освещаются некоторые текущие проблемы, а также проблемы будущего, которые могут возникнуть в практике применения процессуально-уголовного права, а также в методах их решения.

Практическое значение исследования: заключается в изложении доктринального материала, установлении процессуальной проблематики и формулировании практических рекомендаций по разрешению неясных ситуаций в рамках расследования преступлений организованной преступности, а также представлении предложений по изменению законодательства в этой связи.

Внедрение научных результатов: результаты исследования, выводы и окончательные рекомендации могут быть использованы в деятельности практических работников, непосредственно участвующих в процессе предупреждения и борьбы с организованной преступностью, в исследовательском процессе по формированию доктринальной основы, а также в обучении студентов высших учебных заведений в качестве учебного пособия. Предложения по приведению в соответствие процессуального законодательства будут полезны для совершенствования отечественной нормативной базы.

ANNOTATION

Maxim Gropa. "Criminal procedural regulations regarding preliminary actions and criminal prosecution in the case of organized crime offences".

Doctoral thesis in law. Chisinau, 2024.

Structure of the thesis: introduction, four chapters, general conclusions and recommendations, bibliography of 220 titles, 183 pages of basic text. The obtained results are published in 9 scientific works.

Key words: criminal organization, organized criminal group, phenomenon of organized crime, organized crime, controlled infiltration, controlled crime, security mandate, national security.

The purpose of the work: it consists in the multi-aspect research of the institution of organized crime, with the establishment of criteria from the perspective of improving the judicial act related to the investigation of organized crime cases, as well as the submission of some scientific-practical as well as legislative recommendations to improve the national normative framework.

Research objectives: defining the concept of organized crime and the evolution of the phenomenon; analysis of the procedural framework and the actions of planning and carrying out the criminal investigation characteristic of the investigation of organized crime cases; harmonizing the normative procedural framework at the compartment under investigation.

Scientific novelty and originality: The scientific novelty and originality of this thesis consists in conducting a local doctrinal and practical study on the modern ways of investigating organized crime, specifying its nature and legal essence and highlighting the distinctive aspects, identifying effective procedural mechanisms to prevent and combat organized crime.

The scientific problem solved: it consists in the identification of effective and promising tools for the investigation of organized crime, taking into account the cross-border nature of the investigated phenomenon and the development of global, regional and sub-regional mechanisms to prevent and combat it, by unifying the procedural legislation of the community and the countries in the process of joining the EU in order to remove the impediments to quick reaction and investigation "without borders" of organized crime cases.

The theoretical significance of the research: due to the fact that the study is well systematized and documented, solutions and theoretical-practical ways of investigating organized crime are offered. The work in this case highlights some current and future problems that may appear in the practice of applying the procedural-criminal law, but also in the methods of solving them.

The applied value of the research: it consists in exposing the doctrinal material, identifying procedural issues and formulating practical recommendations for solving uncertain situations in the framework of the investigation of organized crime cases, as well as presenting proposals for amending the legislation in this regard.

Implementation of scientific results: research results, conclusions and definitive recommendations can be used in the activity of practitioners directly involved in the process of preventing and combating organized crime, in the research process for the formation of the doctrinal foundation, as well as in the training of students of higher education institutions as teaching materials. The proposals for the harmonization of the procedural legislation will be useful for the improvement of the local normative framework.

GROPA MAXIM

**REGLEMENTĂRI PROCESUALE PENALE PRIVIND ACȚIUNILE
PREMERGĂTOARE ȘI URMĂRIREA PENALĂ ÎN CAZUL
INFRAȚIUNILOR DE CRIMINALITATE ORGANIZATĂ**

Specialitatea: 554.03 – Drept procesual penal

Rezumatul tezei de doctorat în drept

Aprobat spre tipar: 25.03.2024

Tirajul 20 ex.

Hârtie offset. Tipar offset.

Formatul hârtiei 60x84 1/16

Coli de tipar: _____

Comanda nr. _____

Centrul de Editare și Tipografie al Universității de Stat din Moldova, str. A. Mateevici 60,

Chișinău, MD-2016